

SESSIÓ DE FORMACIÓ
L'ACCESSIBILITAT A LES ARTS VISUALS
Orientacions i recursos per a tècnics municipals
A càrrec de Guillem Martí Soler

Organització
Programa d'Arts Visuals de l'Oficina de Difusió Artística
Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona

©Anna Fàbrega

DESTINATARIS:

- Tècnics responsables de programes d'arts visuals municipals de la demarcació de Barcelona.

DATA I HORARI:

- Dimecres 6 de maig de 2026 · De 9 a 14.30 h

HORES LECTIVES:

- 5 h

LLOC:

- Plató del Pati Manning · Carrer de Montalegre, 7 · 08001 Barcelona

PLACES DISPONIBLES:

- 25

ORGANITZACIÓ:

- Programa d'Arts Visuals · Oficina de Difusió Artística (ODA) · Àrea de Cultura ·
Diputació de Barcelona
https://www.diba.cat/ca/web/oda/arts_visuals

PRESENTACIÓ:

La cultura és un bé universal i, com a tal, cal que estigui a l'abast de totes les persones, independentment de les seves condicions socials, econòmiques, culturals, físiques, sensorials o cognitives. Malauradament, sabem que aquest accés universal a la cultura no es compleix sempre, ni tan sols en el context dels països democràtics i desenvolupats com el nostre. A vegades, certes restriccions d'ordre socioeconòmic, cultural o simbòlic fan que algunes persones trobin dificultats per gaudir de l'oferta cultural. Les anomenades barreres d'accessibilitat, que afecten molt particularment les persones amb discapacitat o diversitat funcional, en són un exemple. Sovint invisibles però quotidianes, aparentment simples però recalcitrants, les barreres a la mobilitat, a la comunicació o a la comprensió exclouen moltes persones de museus, exposicions i altres activitats culturals.

En el camp de les arts visuals contemporànies, aquestes limitacions poden accentuar-se en determinats casos a causa de la diversitat i la complexitat de les seves manifestacions. Les particularitats conceptuals, tècniques i formals d'algunes produccions artístiques poden contribuir a generar una percepció de distància i d'intangibilitat. En conseqüència, per a les persones amb discapacitat, la idea de

museu com un *cub blanc* esdevé sarcàsticament certa: la cultura s'exposa en un espai invisible i impenetrable.

Per això, continua sent una necessitat i un repte conscienciar i oferir eines a tots els agents implicats (artistes, curadors, productors, programadors, tècnics, educadors, mediadors i la ciutadania en general) per millorar les condicions d'accés de les persones amb discapacitat a les arts visuals contemporànies.

*

Per primer cop en la història del Programa d'Arts Visuals de l'Oficina de Difusió Artística, hem impulsat l'elaboració d'un Pla d'Accessibilitat específic per a una de les nostres exposicions itinerants d'art contemporani: «I, de sobte, l'atzar. Incerteses, destins i casualitats en la Col·lecció MACBA».

Aquesta exposició es va inaugurar a Manresa el novembre del 2025 i, en el marc de la jornada de treball organitzada amb els tècnics dels 10 municipis que acolliran la itinerància fins al gener del 2028, l'autor del Pla, Guillem Martí, en va fer una presentació de 45 minuts.

L'impacte d'aquella sessió va posar de manifest dos elements rellevants:

1. La utilitat i novetat del Pla d'Accessibilitat, que introdueix criteris i metodologies transferibles a qualsevol projecte expositiu municipal, més enllà del cas concret d'«I, de sobte, l'atzar».
2. L'interès dels tècnics d'arts visuals per disposar d'eines, protocols i exemples pràctics que els permetin incorporar l'accessibilitat de manera integral en la seva programació regular.

Arran d'aquests antecedents, organitzem aquesta acció formativa en accessibilitat a les arts visuals per a tècnics municipals.

OBJECTIUS:

- General
  - Oferir continguts i eines útils per a la programació professional d'art contemporani, a càrrec de professionals especialistes de referència.
- Específics
  - Enfortir les competències dels tècnics d'arts visuals municipals en matèria d'accessibilitat cultural.
  - Amplificar l'impacte del Pla d'Accessibilitat de l'exposició itinerant «I, de sobte, l'atzar», convertint-lo en una oportunitat de formació i millora contínua.
  - Avançar cap a una política pública d'arts visuals més inclusiva, que garanteixi l'accés equitatiu de tots els públics als continguts artístics contemporanis.

CONTINGUTS:

- APROXIMACIÓ A LA DISCAPACITAT
  - Definicions i enfocaments possibles.
  - Debats terminològics, importants i menys importants.
  - Col·lectius de persones amb discapacitat.
- APROXIMACIÓ A L'ACCESSIBILITAT A LES ARTS VISUALS
  - Concepte, marc normatiu i principis orientadors.
  - Barreres d'accessibilitat i principals recursos per fer-hi front.
  - Recursos d'accessibilitat en el context de les arts visuals.
  - Pautes d'atenció al públic amb discapacitat.

METODOLOGIA:

- Sessions expositives, a càrrec d'un professional especialista.
- Treball sobre exemples pràctics.
- Espais per a l'intercanvi, la reflexió i el debat amb els participants.

PROGRAMA:

- 09.00 h**   **Presentació de la sessió**
- Context: el Pla d'Accessibilitat per a l'exposició itinerant «I, de sobte, l'atzar. Incerteses, destins i casualitats en la Col·lecció MACBA».
- 09.30 h**   **De què parlem quan parlem d'accessibilitat?**
- Aproximació conceptual, legal i ètica a l'accessibilitat.
  - Principis bàsics de l'accessibilitat. Discussió en el context concret de la cultura i les arts visuals.
  - Accessibilitat universal i col·lectius en risc d'exclusió.
- 10.15 h**   **Persones amb discapacitat**
- Un breu apunt sobre el debat terminològic.
  - Principals col·lectius de persones amb discapacitat:
    - Discapacitat física
    - Discapacitat visual
    - Discapacitat auditiva
    - Discapacitat intel·lectual
    - Discapacitat mental
- 11.15 h**   **Pausa**
- 11.45 h**   **Principals barreres i recursos d'accessibilitat en el context de la cultura i les arts visuals.**
- Exemples pràctics.
- 12.45 h**   **Limitacions i potencialitats de l'accessibilitat en les arts visuals contemporànies.**
- Discussió sobre exemples pràctics i dinàmica de treball en grup.
- 14.30 h**   **Fi de la sessió**

DOCENT:

Guillem Martí Soler és doctor en Filosofia i consultor d'accessibilitat a la cultura. Va treballar durant deu anys (2005-2015) a la Fundació Desenvolupament Comunitari, en projectes socials relacionats amb la inserció laboral de les persones amb discapacitat i l'accessibilitat a la comunicació i la cultura. Posteriorment va prosseguir la tasca de consultor d'accessibilitat a la cultura com a professional autònom.

Ha treballat en l'accessibilitat d'institucions i museus com: el Museu de Ciències Naturals de Barcelona (NAT), el Monestir de Pedralbes (MUHBA), El Born Centre Cultural, el Museu Etnològic i de Cultures del Món, el Parc d'atraccions del Tibidabo, el Parc Güell i La Pedrera. Del 2017 al 2020 va ser el coordinador del programa d'accessibilitat del MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona. Recentment ha ofert assessorament en accessibilitat al Centre d'Arts Santa Mònica i al

Programa d'Arts Visuals de la Diputació de Barcelona en el marc de l'exposició itinerant «I, de sobte, l'atzar. Incerteses, destins i casualitats en la Col·lecció MACBA».

Compagina les tasques d'accessibilitat amb la recerca i la docència en l'àmbit de la filosofia. Fa de professor d'ètica aplicada a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i actualment és el coordinador de recerca de la Càtedra Ethos de la Universitat Ramon Llull.

©Anna Fàbrega